

Zápisnica

zo zasadnutia Komisie na ochranu kultúrneho dedičstva obce Trnovec nad Váhom pri Obecnom zastupiteľstve Obce Trnovec nad Váhom, konaného dňa 30. októbra 2023

Prítomní: podľa prezenčnej listiny

Program:

1. Otvorenie
2. Reštaurovanie sochy sv. Floriána – informácia
3. Mauzóleum rodiny Pyrkerovcov v Hornom Jatove – informácia
4. Historicko-architektonický prieskum kostola v Hornom Jatove – informácia
5. Diskusia
6. Záver

K bodu 1

Zasadnutie komisie otvoril a viedol predseda komisie Mgr. Berecz, ktorý pozdravil a privítal prednostku obecného úradu a prítomných členov komisie.

K bodu 2

Predseda konštatoval, že vzhľadom na časové obmedzenie hlavnou témou bude dnes Pyrkerovo mauzóleum, členovia si robili prieskum, môže začať ThDr. Solčiansky, ktorý si pripravil prezentáciu. Na úvod povedal, že na poslednom stretnutí členov komisie sa spomínalo, že stav mauzólea je kritický, ale vtedy on ani I. Mesárošová, nemali bližšie informácie o zosnulom ani o jeho príbuzných. Hlavný podnet mu dala I. Mesárošová, ktorá ho upozornila, že mauzóleum súvisí s jedným z najvýznamnejších biskupov 19. storočia. Bol cisterciánskym opátom kláštora v Lilienfelde, spišským biskupom, benátskym patriarchom a prímasom Dalmácie a napokon až do svojej smrti jágerským arcibiskupom. Členovia komisie sa dozvedeli, že v r. 1792 ako 20-ročný bol v Lilienfelde novicom, a už ako 32-ročný sa stal opátom. Uhorský kráľ ako apoštolský kráľ mohol menovať kňazov za vyšších hodnostárov. Rok bol na Spiši, nasledovali Benátky a napokon Jáger.

Významná bola aj jeho literárna činnosť, veľmi si ho vážia v Rakúsku, kde v roku 2022 vydali pamätnú známku na jeho počesť. V Jágrí boli veľké oslavy pri príležitosti 250. výročia, zúčastnil sa ich aj súčasný opát Liilienfeldu. Má pamätník v Salzburgu, zaslúžil sa o súčasnú podobu katedrály v Jágrí, zaslúžil sa o zakladanie škôl, jeho zbierka obrazov je základom dnešnej obrazárne. Keďže bol literárne veľmi činný, písal básne, na webe sa nachádza aj text jeho kázne z dôb, keď bol benátskym patriarchom. Napísal aj svoj životopis, jeho diela boli preložené do viacerých jazykov. O jeho životopise povie viac I. Mesárošová, takto sme vlastne zistili, aká významná osobnosť to je, otázka však je, ako sa pustiť do opravy mauzólea. ThDr. Solčiansky navrhol kontaktovať Jáger, kde bol arcibiskup veľmi vážnený, možno by sa to dalo využiť na získanie financií.

Mgr. Berecz povedal, že skúsime arcibiskupstvo v Jágrí osloviť, Ing. Hlavatý navrhol do celej veci zainteresovať aj starostu obce Bajót, urobiť súhrnnú správu o doterajších zisteniach. ThDr. Solčiansky navrhol usporiadať tu konferenciu, Mgr. Vargová povedala, že nevie, či na to máme capacity, ThDr. Solčiansky jej odpovedal, že cieľom konferencie je, aby sa stretli odborníci, nemusí to byť na príliš vysokej úrovni, dôležité je, aby prišli zo Spiša a Jágru. Starosta povedal, že potrebné bude zohnať aj tlmočníka. ThDr. Solčiansky odpovedal, že takéto konferencie sú dôvodom, aby zainteresované strany prišli, pozreli sa na vec a prípadne sa vyjadrili, či majú záujem sa podieľať. Možno by sa v Ostrihome dali nájsť aj projekty, prípadne v Jágrí. Treba si to premyslieť, či konferenciu urobiť alebo nie. Starosta navrhol usporiadať ju niekedy v lete, Ing. Hlavatý navrhol osloviť Krajský pamiatkový úrad Nitra, spojiť sa aj so sochárom p. Puškárom. Navrhol obrátiť sa na jágerský a ostrihomský archív ohľadne plánov stavby.

ThDr. Solčiansky povedal, že sa pozrie na poslednú konferenciu, ak sa tam nájde nejaký zaujímavý odborník, skúsiť ho osloviť, taktiež osloviť aj Mgr. Šimunka, farského administrátora. Otázkou je aj majetkové usporiadanie mauzólea, povedal starosta, keďže cintorín je majetkom obce, potrebné je zapísať na list vlastníctva aj mauzóleum. Dá sa vypracovať geometrický plán, požiadame aj stavebný úrad, aby vydal potvrdenie, že tam existuje historická stavba.

K bodu 3

Týmto príspevkom sa program zasadnutia vyčerpal. Ani jeden z prítomných nemal ďalší diskusný príspevok a návrhy či pripomienky, predsedajúci preto poďakoval prítomným za účasť a zasadnutie ukončil.

Zapísala: I. Mesárošová

Mgr. Oliver Berecz
predseda komisie na ochranu
kultúrneho dedičstva obce